

Ìwé Dánielì — Ọgọ̀rùn-ún àti Márùn-ún

Ìkòsílẹ̀ Ìhìnrere Ní Ìlòsìwájú: Látì Ìbí Kristi Títí Dé Ìsòkúta sí Stéfànù

Jeff Pippenger

2024-02-29

Nínú àpílẹ̀kọ tí ó kojá a şàkíyèsí pé imísí fí hàn pé àwọn Júù “fí èdìdì di ikòsílẹ̀ wọn” sí ìhìnrere lórí àgbélébùù, léyìn nàà wọn sì tún fí ikòsílẹ̀ wọn múlẹ̀ nígbà tí a sọ Stéfànù ní òkúta. Báwo ni èyí şe lè rí bẹ̀? Dájúdájú, ikòsílẹ̀ ìhìnrere látí ọ̀wọ̀ àwọn Júù oníjàngbòni tí itàn nàà ni a şe ní ìlòsìwájú diédìe. A tí ti kojá wọn tẹ̀lẹ̀ nígbà ìbí Rẹ̀. Látí ìbí Kristi títí dé síşọ Stéfànù ní òkúta ni ó n fí àpẹ̀rẹ̀ hàn nípá ikòsílẹ̀ ìhìnrere tí n lọ síwájú diédìe.

“Àwọn èniyàn kò mò ọ̀, şùgbòni iròyìn nàà kún ọ̀run fún ayọ̀. Pẹ̀lú ifẹ̀-inú tí ó jinlẹ̀ sí i, tí ó sì túbọ̀ kún fún irẹ̀lẹ̀, ni àwọn èdà mímọ̀ látí ayé imọ̀lẹ̀ şe fà sí ayé. Gbogbo ayé sì túbọ̀ mọ̀lẹ̀ sí i nítorí iwáláàye Rẹ̀. Lókè àwọn òkè Bẹ̀tilẹ̀hemu ni àkọ̀jọ̀pọ̀ ogun àilóye àwọn anđeli tí pẹ̀jọ̀. Wọn n dúró de àmi látí kẹ̀de iròyìn ayọ̀ nàà fún ayé. Bí àwọn aşáájú ní Israẹ̀lì bá ti jẹ̀ olóòtító sí ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀ tí a fí lé wọn lówó, ibá şe pé wọn pín nínú ayọ̀ ikẹ̀de ìbí Jẹ̀sù. Şùgbòni nísinsin yìi a tí kojá wọn lọ.” *The Desire of Ages*, 47.

Látí ìgbà ìbí Jẹ̀sù títí dé ikú Stífénù, a şe àfihàn ikòsílẹ̀ ìhìnrere tí Ísírẹ̀lì àtíjọ̀ n kò sílẹ̀ ní ìlòsìwájú. Gígba pé ikòsílẹ̀ àwọn Júù sí Kristi jẹ̀ ohun tí ó lọ ní ìlòsìwájú mú kí a lè dá “ìdìdì ikòsílẹ̀ wọn” mò, ni àgbélébùù méjèjẹ̀, níbi tí a ti ya aşọ̀ ikẹ̀lẹ̀ tẹ̀npìlì nàà, àti ní ikú Stífénù. Yíyà aşọ̀ ikẹ̀lẹ̀ nàà jẹ̀ àmi pé wọn kò sí jẹ̀ èniyàn májẹ̀mú Ọ̀lọ̀run mò, àti nígbà tí a sọ Stífénù ní òkúta, Stífénù rí Jẹ̀sù tí ó dúró ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Ọ̀lọ̀run, èyí tí ó jẹ̀, nínú Danieli orí kejílá, eşè kìn-in-ní, àmi ipẹ̀yà àyè àánú. Ìparun Jérúsálẹ̀mù nàà pẹ̀lú jẹ̀ àmi ipẹ̀yà àyè àánú.

“Ìyà tí n bọ̀ wá sórí Jerusalemu lè şe idádúró fún àkókò kúkúru nikan; àti bí ojú Kristi şe dúró lórí ilú tí a ti dá lébi iparun, kò rí iparun rẹ̀ nikan, şùgbòni ó tún rí iparun ayé kan. Ó rí i pé gégé bí a şe fí Jerusalemu sílẹ̀ fún iparun, bẹ̀ ni a ó fí ayé sílẹ̀ fún idájọ̀ ikeyin rẹ̀. Ó rí iyà tí a ó mú wá sórí àwọn ọ̀tá Ọ̀lọ̀run. Àwọn işẹ̀lẹ̀ tí ó şẹ̀lẹ̀ nígbà iparun Jerusalemu ni a ó tún şe ní ojọ̀ nílá àti èrù tí Olúwa, şùgbòni ní ọ̀nà tí ó burú jù lọ.” *Review and Herald*, December 7, 1897.

Àánú Ọ̀lọ̀run nikan ni ó dá Jérúsálẹ̀mù sí, kí a má bà á run ní àgbélébùù.

“Nínú bí àwọn Júù şe kan Kristi mò àgbélébùù ni iparun Jerusalemu wà ní ibámu. Èjẹ̀ tí a ta sí Kalfári ni erù iwọn tí ó fà wọn lulẹ̀ sínú iparun fún ayé yìi àti fún ayé tí n bọ̀. Bẹ̀ ni yóò rí ní ojọ̀ nílá ikeyin nàà, nígbà tí idájọ̀ yóò bọ̀ sórí àwọn tí ó kọ oore-ọ̀fẹ̀ Ọ̀lọ̀run. Kristi, àpáta ikòşẹ̀ wọn, yóò sì farahàn fún wọn nígbà nàà gégé bí òkè tí n gbẹ̀san. Ọ̀go ojú-rẹ̀, èyí tí í şe iyẹ̀ fún àwọn olódodo, yóò jẹ̀ iná tí n run ni fún àwọn eni búburú. Nítorí ifẹ̀ tí a kọ, oore-ọ̀fẹ̀ tí a kẹ̀gàn, eleşẹ̀ ni a ó pa run.” *The Desire of Ages*, 600.

Àánú Ọ̀lọ̀run nikan şoşo ló fà á tí a kò mú iparun Jérúsálẹ̀mù wá ní àkókò àgbélébùù.

“Fún ó fẹ̀rẹ̀ jẹ̀ ogóji ọ̀dún léyìn tí Kristi tikára Rẹ̀ ti kẹ̀de iparun Jérúsálẹ̀mù, Olúwa dá idájọ̀ Rẹ̀ sí ilú nàà àti orílẹ̀-èdè nàà dúró. İyanu ni ifaradà pípẹ̀ Ọ̀lọ̀run sí àwọn tí ó kọ ìhìnrere Rẹ̀, àti àwọn apàniyàn Omọ Rẹ̀.” *The Great Controversy*, 27.

Ní àkókò iwènu ténpìlì rẹ̀ ikẹ̀yìn, Jèsù ti gbé ikilò náà kalẹ̀ pé kí wọn sá kúrò ní Jerúsálẹ̀mù nígbà tí àwọn omọ̀lẹ̀yìn Rẹ̀ bá rí iríra ìdahoro náà tí Dániẹ̀lì wòlì sọ̀rọ̀ rẹ̀. Ní igrà àkókò tí Ó wẹ̀ ténpìlì náà mò, Ó ti sọ̀ pé àwọn Júù ti sọ̀ ilé Baba Rẹ̀ di ihò àwọn olè; sùgbón ní igrà ikẹ̀yìn Ó ní, “ilé yín” ni a fi sílẹ̀ fún yín ní ahoro. Kódà kí agbelebu tó wáyé, èyí tí ó ti fẹ̀rẹ̀ sele nígbà náà, ténpìlì náà níbi tí a oò ti ya aṣọ̀ ikélé náà nígbà ikàn mò agbelebu, ni a ti mò sí ilé àwọn Júù, kí í se ilé Olorun. Sister White sọ̀rọ̀ nípa igrà tí Kristi se ikéde náà, àti bí ẹ̀rí rẹ̀ se n tẹ̀sìwájú, ó tún sọ̀rọ̀ nípa ogójì odún àánú tí a fa sí i.

“Oro Kristi sí àwọn àlùfáà àti àwọn alákooso pé, ‘Wò ó, a fi ilé yín sílẹ̀ fún yín ní ahoro’ (Mátíù 23:38), ti ba okàn wọn lẹ̀rù gidigidi. Wọn se bí ẹ̀ni pé kò kàn wọn, sùgbón ibèèrè náà n máa dide ní inú wọn nípa itumọ̀ orọ̀ wònyí. Ó dà bí ẹ̀ni pé ewu kan tí a kò rí n halẹ̀ mò wọn. Se ó lè jẹ̀ pé ténpìlì olólá náà, tí ó jẹ̀ ogo orilẹ̀-èdè náà, yóò di akójopọ̀ ahoro láipẹ̀?...”

“Kristi fi àmì kan fún àwọn omọ̀-ẹ̀yìn Rẹ̀ nípa iparun tí yóò dé bá Jerusalemu, Ó sì sọ̀ fún wọn bí wọn se lè sá: ‘Sùgbón nígbà tí e bá rí Jerusalemu tí àwọn omọ̀-ogun yí ká, nígbà náà ni kí e mò pé ìdahoro rẹ̀ ti sùnmọ̀ tòsí. Nígbà náà ni kí àwọn tí ó wà ní Judia sá lo sí àwọn okè; kí àwọn tí ó sì wà láàrin rẹ̀ jáde kúrò; kí àwọn tí ó sì wà ní àwọn igbèríko má se wọ̀ inú rẹ̀. Nítorí ojọ̀ ẹ̀san ni wònyí, kí gbogbo ohun tí a ti kọ̀ lè se.’ A fi ikilò yìi fún wọn kí wọn lè tẹ̀ lé e ní ogójì odún lẹ̀yìn náà, nígbà iparun Jerusalemu. Àwọn Kristeni gbọ̀ ti ikilò náà, kò sì sí Kristeni kan tí ó segbé nígbà ishubú ilú náà.” The Desire of Ages, 628, 630.

A kàn Kristi mò agbélẹ̀bùú ní odún 31, ó sì fẹ̀rẹ̀ tó odún m̀erínlélógójì lẹ̀yìn náà, ní odún 70, ni a pa Jerúsálẹ̀mù run lẹ̀yìn idóti odún m̀eta àtààbò. Báwo ni a se lè sọ̀ pé a pa Jerúsálẹ̀mù run ní àkókò agbélẹ̀bùú ní odún 31, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé àkókò oore-òfẹ̀ odún m̀eta àtààbò sì kù, èyí tí a dá mò gégé bí ọ̀sẹ̀ àádòrin nínú Dániẹ̀lì orí keṣàan-án, ẹ̀sẹ̀ keṣàanlélógún? Báwo ni a se lè yanjú àwọn àibákan tí ó dàbii wònyí? Itupalẹ̀ tò rorun jù lo ni pé ká kan jẹ̀wọ̀ otítọ̀ náà pé, nígbà tí ó bá kan iparí àkókò oore-òfẹ̀ tí ọ̀sẹ̀ àádòrin náà dúró fún, a gbọ̀dọ̀ lóye rẹ̀ gégé bí iparí oore-òfẹ̀ tí n sele ní ilosíwájú. Èyí jẹ̀ otítọ̀, sùgbón ó mú gbogbo pátó asọtẹ̀lẹ̀ kúrò nígbà tí a bá n fi àwọn àmì onà ìtàn náà sílò. Èmi yóò gbìyànjú láti ṣàlàyé.

Tí Pénťékòsì bá dúró fún òfin Ojọ̀-Àikú tí ó n bọ̀ láipẹ̀, níbi tí a ti n pe agbo ẹ̀lómíràn jáde kúrò ní Bábílónì, èese tí ó fi jẹ̀ pé odún m̀eta àtààbò lẹ̀yìn Pénťékòsì ni ihinrere lo sí odọ̀ àwọn Kefèrí? Ikú Kristi ni, tàbí ikú Stéfànù, ni àmì iparí àkókò idánwò fún Ísírẹ̀lì àtíjọ̀? Tí Adífeníti Laodíkèà bá dáwọ̀ jíjẹ̀ ijọ̀ dúró ní òfin Ojọ̀-Àikú tí ó n bọ̀ láipẹ̀, se iparun ténpìlì ní odún 70 sojú òpin ténpìlì Adífeníti Laodíkèà ní òfin Ojọ̀-Àikú? Ohun tí ó lè hàn bí àibá ara wọn mu ní ojú lè yanjú nípa lílo “ilá lé e lóri ilá,” àti nígbà tí a bá lo ilàna náà, ẹ̀rí àwọn àmì onà tí a n dá mò yóò di mímọ̀ gan-an, kedere, kúrò ní idàrúdàpọ̀.

Ọ̀sẹ̀ tí Kristi fi mú majemu náà dúró ṣinṣin ni a pín sí àkókò méjì tó dọ̀gba, okọ̀okan jẹ̀ odún m̀eta àtààbò. Àwọn odún m̀eta àtààbò àkókò bèrè ní iribomi Kristi, ó sì parí pẹ̀lú ikú Rẹ̀. Iríbomi jẹ̀ àmì ikú àti àjinde Rẹ̀, nítorí náà ibèrè àkókò odún m̀eta àtààbò náà jora pátápátá pẹ̀lú òpin rẹ̀. Ní àkókò náà Kristi fi ihinrere náà hàn ní tiwọn-nìkan fún àwọn Júù. Òpin odún m̀eta àtààbò náà jẹ̀ àmì ibèrè odún m̀eta àtààbò tó tẹ̀lé e. Ibèrè àkókò kejì ti odún m̀eta àtààbò bèrè pẹ̀lú ikú Kristi, ó sì parí pẹ̀lú ikú Stefanù. Ní àkókò náà àwọn omọ̀-ẹ̀yìn fi ihinrere náà hàn ní tiwọn-nìkan fún àwọn Júù.

Àkókò méjèèjì wònyen, tí wòn jé àwọn ilà àsoṭelẹ̀ ọ̀tọ̀tọ̀, ni a gbòdò mú papọ̀ “ilà lórí ilà.” Àwọn ibèrẹ̀ àti àwọn iparí méjèèjì ní àmì idánimọ̀ Alfa àti Omega, nítorí àwọn itàn ibèrẹ̀ àti iparí jé kan náà. Àkókò igbà pípẹ̀ méjèèjì dà bí ara wọn pátápátá, isẹ̀ tí a sì n ẹ̀ ní àkókò kọ̀ọ̀kan jé kan náà. Kristi, ẹnì tí í ẹ̀ Ẹ̀ni Àkókó àti Ẹ̀ni Ikéyìn, ni Ẹ̀lédàá ohun gbogbo pẹ̀lú, àti ní tí èyí, Ọ̀un ni Ẹ̀lédàá Ọ̀tító. Ọ̀rọ̀ Héberù fún “òtító” ni a dá láti inú lẹ̀tà Héberù mẹ̀ta. Lẹ̀tà àkókó, tí lẹ̀tà kẹ̀tálá tẹ̀ lé e, tí lẹ̀tà ikéyìn nínú álifábeṭi Héberù sì tẹ̀ lé e, ni a so pọ̀ láti ẹ̀ ọ̀rọ̀ Héberù fún “òtító.”

Àkókò méjèèjì ti ọ̀dún mẹ̀ta àtààbò ní Kristi gégé bí ẹnì àkókó àti ẹnì ikéyìn, nítorí Kristi wà ní ibèrẹ̀ àkókò àkókó nígbà iribomi Rẹ̀, gégé bí Ó ti wà ní ọ̀pin rẹ̀ nígbà ikú Rẹ̀ nínú àkókò àkókó náà. Kristi sì wà ní ikú Rẹ̀ ní ibèrẹ̀ àkókò kejì, Ó sì dúró ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Olorun ní ọ̀pin àkókò kejì. Nọmbà mètálá jé àmì isọ̀tẹ̀, àti nínú àkókò méjèèjì, bóyá a fi Kristi fúnra Rẹ̀ gbé ihinrere kalẹ̀, tàbí nínú àkókò kejì nípasẹ̀ àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Rẹ̀, àwọn Júú aláríyànjiyàn sọ̀tẹ̀ sí iránṣẹ̀ ihinrere náà.

Àkókò méjèèjì náà jé gígùn kan náà, wòn ní àmì idánimọ̀ Alfa àti Omega, wòn sì n tọ̀ka sí ihinrere kan náà. A gbòdò mú àwọn àkókò méjèèjì wònyí jọ “ilà lórí ilà.” Ọ̀nà-isẹ̀ “ilà lórí ilà” ni ọ̀nà idánwò tí ọ̀jò àṣẹ̀yìnwá. Ọ̀un ni ọ̀nà-isẹ̀ tí àwọn ojọ̀ ikéyìn, àwọn ọ̀tító tí a sì mọ̀ tí a sì fi múlẹ̀ nípasẹ̀ ọ̀nà-isẹ̀ náà ní àwọn ojọ̀ ikéyìn ni wòn n yọ̀ tàbí wẹ̀ àwọn ọ̀mọ̀ Lefi mọ̀ nígbà ididi àwọn egbèrún mērinlélógójì ó lé egbèrún kan.

Ta ni yòò kọ̀ ní imọ̀? Ta ni yòò sì mú kí ó lóye ẹ̀kọ̀? Àwọn tí a ti gba lẹ̀nu ọ̀mú kúrò, tí a sì ti fà kúrò lẹ̀gbẹ̀ ọ̀mú. Nítorí àṣẹ̀ gbòdò wà lórí àṣẹ̀, àṣẹ̀ lórí àṣẹ̀; ilà lórí ilà, ilà lórí ilà; níbí diẹ̀, níbẹ̀ diẹ̀; Nítorí pẹ̀lú ètè tí n ta gbálẹ̀ àti ahọ̀n miiran ni yòò fi bá àwọn èniyàn yíi sọ̀rọ̀. Àwọn tí ó ti sọ̀ fún pé, Èyí ni isinmi tí ẹ̀yìn lè fi mú ẹnì ààrẹ̀ sinmi; èyí sì ni itura: sùgbọ̀n wọn kò fẹ̀ gbọ̀. Sùgbọ̀n ọ̀rọ̀ Oluwa jé fún wọn àṣẹ̀ lórí àṣẹ̀, àṣẹ̀ lórí àṣẹ̀; ilà lórí ilà, ilà lórí ilà; níbí diẹ̀, níbẹ̀ diẹ̀; kí wòn lè lọ, kí wòn sì ṣubú sẹ̀yìn, kí a fọ̀ wọn, kí a di wọn mọ̀, kí a sì mú wọn. Isaiah 28:9-13.

Èsẹ̀ tí ó tẹ̀lẹ̀ e nínú Isaiah sọ̀rọ̀ sí àwọn èniyàn eḷégàn tí n ẹ̀ àkóso lórí àwọn èniyàn Jerusalemu. Fún àwọn èniyàn eḷégàn wònyí, “isinmi àti itura” náà (ọ̀jò ikéyìn), tí wòn kọ̀ láti “gbọ̀,” ni èyí tí ó mú kí wòn “lọ, kí wòn sì ṣubú sẹ̀yìn, kí a sì fọ̀ wọn, kí a dẹ̀kùn mú wọn, kí a sì gbà wọn.” A fi idánwò náà hàn wòn láti ọ̀dò ahọ̀n miiran, nítorí Elijah, John the Baptist àti William Miller kò kọ̀ wọn nínú àwọn ilé-ẹ̀kọ̀ ẹ̀kọ̀-ìsìn tí àwọn itàn wọn oníkálùkù. Íránítí ọ̀jò ikéyìn tí n dán Adventismu Laodicea wò, ni íránítí tí a mú jáde nípasẹ̀ lílo “ilà lé orí ilà.”

Nígbà tí a bá fi ọ̀dún mẹ̀ta àtààbò àkókó ọ̀sẹ̀ náà, nínú èyí tí Kristi fi mú májẹ̀mú náà dúró ṣinṣin, bọ̀ ó lé ọ̀dún mẹ̀ta àtààbò kejì, a rí imọ̀lẹ̀ àsoṭelẹ̀ tí n mú kó ẹ̀ kedere ibàjẹ̀kù tàbí àibá mu kankan tí ó lè dàbí ẹnì pé ó wà nínú ọ̀kàn ẹnì tí n wádíí. Ọ̀sẹ̀ náà ni àkókò tí Aṣojú Májẹ̀mú náà yòò fi mú májẹ̀mú náà dúró ṣinṣin, àti pé májẹ̀mú tí Bíbẹ̀lì gbòdò jé imúdúróṣinṣin pẹ̀lú èjẹ̀. Iribomi àti kíkàn Kristi mọ̀ àgbélẹ̀bùú, àti pípá Stéfànù nípa síso ọ̀kúta lù ú, gbogbo wọn n tọ̀ka sí èjẹ̀. Àwọn ilà méjèèjì dúró fún èjẹ̀ májẹ̀mú náà, àwọn ilà wònyí sì n mú májẹ̀mú náà dúró ṣinṣin.

Nígbà tí a bá kọ̀ wọn jọ “ilà lórí ilà,” iribomi àti ikàn mọ̀ àgbélẹ̀bùú ni àmì ọ̀nà àkókó, ikàn mọ̀ àgbélẹ̀bùú àti síso Stéfànù ní ọ̀kúta sì ni àmì ọ̀nà ikéyìn. Nígbà tí a bá kọ̀ wọn jọ sínú ilà kan, a rí àgbélẹ̀bùú àti Míkàèlì tí n dide nígbà ikú Stéfànù gégé bí ẹ̀lẹ̀rìí méjì ti àwọn Júú tí n fi èdidi mú ikọ̀sílẹ̀ wọn sí ihinrere. Ikú Kristi tún jé ikú ọ̀mọ-ẹ̀yìn Rẹ̀, Stéfànù, èyí tí í ẹ̀ Ẹ̀rẹ̀kojá nígbà tí a bá so àwọn ilà méjèèjì pọ̀. Ní ojọ̀ mẹ̀ta léyìn náà, a jí Kristi dide gégé bí ọ̀rẹ̀ Àkókó Èso.

Şùgbón nísinsin yíi a ti jí Kristi dide kúrò nínú òkú, ó sì di àkóso èso àwọn tí ó sùn. 1 Kòrinti 15:20.

Lààárín Ìrékojá àti àjòdún Àkóso Èso ní ojú kẹta ni ibèrè àjòdún Àkàrà Aláiwú. Àkàrà aláiwú kì í “dide,” Kristi nàà kò sì dide ní ojú kejì; ní ojú kẹta ni ó dide. Kristi àti Stífénù kú papò nínú ilàna “ilà lé lóri ilà,” şùgbón a jí Stífénù dide léyìn Kristi, nítorí pé ètò kan wà fún àjìnde àkóso èso.

Şùgbón olúkúlùkù ní ipò tirè: Kristi ni àkóso èso; léyìn nàà àwọn tí í şe ti Kristi nígbà ibòwà rẹ. 1 Kòrinti 15:22.

A kò le ya àwọn àjòdún Orisun kúrò lódò ara wọn, nítorí wón ní ibáşepò tààrà sí ara wọn. Ní itumò yíi, Pěntékòsì dúró fún òfin Ojú Àikú tí ó sùn mólé, nígbà tí itúnşe itújáde Ęmí Mímó yòò tún şelè, àti nígbà nàà ni ohùn kejì ti Ìfihàn orí kejìdínlógún yòò pe àwọn tí kò tii mọ ihinrere nísinsin yíi, kí wón jáde kúrò ní Bábílónì. Ọrò nàà “Bábílónì,” dá lóri ọrò nàà, “Bábèlì,” tí ó tùmò sí idàrúdàpò, nítorí ní işubú Bábèlì ni Ọlórùn dá àwọn èdè rú, àti ní Pěntékòsì ni Ọlórùn yi idàrúdàpò àwọn èdè padà kí a lè gbé ihinrere lọ sí ayé. Nípa beẹ, Pěntékòsì àti òfin Ojú Àikú bá ara wọn mu.

Ní Pěntékòsì ni a fi èbùn àwọn èdè fún àwọn omo-èyìn, şùgbón ihinrere wón nígbà nàà şì dá mọ àwọn Júu nikan. Nígbà tí a bá mú àwọn ilà méjèjì nàà pọ, Pěntékòsì şelè ní ọdún 34, nígbà tí a sọ Sítéfànù ní òkúta, tí a sì mú ihinrere lọ nígbà nàà sí ọdò àwọn tí kò mọ ihinrere ní báyií.

Stífànù dúró fún àwọn tí a jí dide “nígbà ibòwò Rẹ,” şùgbón tí wón ti kú pọ mọ Ó. Ebo Àkóso eso n şe àfihàn àjìnde Kristi ní ojú kẹta, ó sì tún n şe àfihàn ibèrè Àjòdún Ọşè, èyi tí ó tún jẹ àjòdún Pěntíkòsì, tí ó sì n rántí fifi Àwọn Òfin Měwàá fún ní Sinai.

Ojú Kejìdínlógún, Oşù Kẹwàá, ọdún 1844, bá àgbélébùú mu, nítorí pé lààárín àwọn ẹrì miíràn Arabinrin White fi ibànújé àwọn omo-èyìn léyìn àgbélébùú wé ibànújé tí ó tẹ lé Ojú Kejìdínlógún, Oşù Kẹwàá, ọdún 1844. Àgbélébùú àti Ojú Kejìdínlógún, Oşù Kẹwàá, ọdún 1844, méjèjì jẹ àwòrán tẹlẹ fún òfin Ojú Àikú tí n bọ láipé. Pěntíkòsì nàà pẹlú jẹ àpeşere òfin Ojú Àikú tí n bọ láipé, şùgbón Pěntíkòsì dé léyìn ojú méjìléláàádóta léyìn àgbélébùú. Àgbélébùú, tí a ti fi Ìrékojá şapeşere rẹ, mú ibèrè wólé fún àtòjò àwọn àjòdún tí n şe irántí àwọn ọnà igbàani ti Ísírèlì àtijọ láti alé tí angeli ikú kojá lóri Ejibiti títi dé fifi òfin nàà fún wón. Bí ó tilẹ jẹ pé àwọn àjòdún nàà ní àwọn iyàtò tiwón, wón so mọ ara wón lónà tí a kò lè ya wón kúrò lódò ara wón. Nítorí nàà, ó tọ láti ka gbogbo ojú méjìléláàádóta láti Ìrékojá dé Pěntíkòsì sí àmi ọnà kan soşo.

Nítorí idí yíi, àgbélébùú, ikú Stéfànù, àti Pěntékòsì, gbogbo wón n şàfihàn şáájú òfin Ojú Ìsinmi tó n bọ láipé, nígbà tí idájó aláşe onítèsíwájú lóri Bábílónì Òde-Òní bèrè, gégé bí ohùn kejì ti Ìfihàn orí kejìdínlógún şe bèrè sí í pe agbo Miíràn ti Ọlórùn jáde kúrò ní Bábílónì. Ní àami ọnà yèn ni idájó aláşe lóri Jerúsálèmù dé, bí ó tilẹ jẹ pé Ọlórùn, nínú àánú Rẹ, fà á séyìn iparun gangan ti tẹnpili àti ilú nàà fún ó fẹrẹ tó ọdún mērìnlélógòjì léyìn àgbélébùú títi di ọdún 70. İparun Jerúsálèmù igbàani dúró gégé bí àpeşere ibèrè idájó aláşe onítèsíwájú tí ó bèrè ní Orilẹ-Èdè Amèrikà nígbà tí “ipeyindà orilẹ-èdè bá tẹ lé e pẹlú iparun orilẹ-èdè.”

A fi òtító múlè lóri ẹrì àwọn méjì, àti nínú àwọn ilà méjì ti ọdún méta àtààbò tí Kristi fi mú májèmú nàà dúró şinsin, a rí ełeríí méjì ti ikú àti àjìnde kan tí ó ní ibáşepò pẹlú itàn tí n fi hàn òfin Ojú Àikú tí n bọ láipé. Òfin Ojú Àikú nàà nínú Ìfihàn orí kòkànlá, ni a fi mọ sí “wákàtí işelè ilẹ-ayé nílá.”

“Wákàtí” náà ní ìsopò tààrà pèlú ẹlẹrìí méjì tí wọn fi ẹrì ọdún mẹta àtààbò hàn. Ẹrì wọn parí pèlú ikú àti àjínde wọn.

Ẹrì wọn ti ọdún mẹta àtààbò, tí ikú àti àjínde wọn tẹ lẹ, ni a ti sàpẹẹrẹ rẹ nípasẹ ikú àti àjínde Jesu àti Stefanu méjèèjì; nítorí pé “ilá lẹ orí ilà,” a sàfihàn Stefanu gégé bí ẹni tí a jí dide pọ mọ Kristi. Nínú àjòdún Àkóso Èso, àwọn ẹbọ pàtàkì méjì ni a gbé kalẹ.

Ọkan jẹ ọdọ-àgùntàn aláilábàwọn, èkejì sì jẹ ẹbọ ọkà bàlì. Ọkà bàlì náà sàpẹẹrẹ èso oko tí yòò tẹlẹ, ọdọ-àgùntàn náà sì sàpẹẹrẹ Kristi. A jí Kristi dide ní ojọ kẹta, Stefanu sì sàpẹẹrẹ àwọn tí n tẹlẹ, ọkà bàlì náà sì sàpẹẹrẹ èso oko tí yòò tẹlẹ. Àwọn ẹlẹrìí méjì nínú Ìfihàn orí kọkànlá jẹrìí fún ọdún mẹta àtààbò, lẹyin ẹyí ni a pa wọn, a sì tún jí wọn dide lẹyin ojọ mẹta àtààbò. Àwọn ẹlẹrìí méjì wònyí ni a ti fi Kristi se àfihàn wọn, ẹni tí ó jẹ Àkóso, nítorí wọn sàpẹẹrẹ ẹgbẹrún ọgórùn-ún mérénlélógòjì, àwọn tí wọn náà jẹ àkóso.

Mo sì wò ó, kiyèsì i, Ọdọ-Àgùntàn kan dúró lóri òkè Siónì, àti pèlú rẹ ni ẹgbẹrún mérénlélógòjì ó lẹ ẹgbẹrún mérénlélógòjì, tí wọn ní orúkọ Baba rẹ tí a kọ sí iwájú orí wọn. Mo sì gbọ ohùn kan láti ọrun wá, bí ohùn omi púpọ, àti bí ohùn àrà nílá kan: mo sì gbọ ohùn àwọn akọrin haàpù tí n fi haàpù wọn kọrin: Wọn sì kọ orin kan bí ẹni pé orin tuntun níwájú itẹ, àti níwájú àwọn ẹdá aláàyè mérénlélógòjì, àti àwọn àgbà: kò sì sí ẹni tí ó lẹ kọ orin náà bikòse ẹgbẹrún mérénlélógòjì ó lẹ ẹgbẹrún mérénlélógòjì náà, àwọn tí a rà padà kúrò láyé. Àwọn wònyí ni àwọn tí a kò fi àwọn obinrin bà jẹ; nítorí wọn jẹ wúndiá. Àwọn wònyí ni àwọn tí n tẹlẹ Ọdọ-Àgùntàn ní ibikíbi tí ó bá n lọ. A rà àwọn wònyí padà láàárín ẹniyàn, gégé bí àkóso sí Ọlórùn àti sí Ọdọ-Àgùntàn. Nínú ẹnu wọn ni a kò sì rí ẹtàn kankan: nítorí wọn jẹ aláilábùkù níwájú itẹ Ọlórùn. Ìfihàn 14:1-5.

Ẹbọ barle lori àjọyọ Àwọn Àkóso-Èso sàpẹẹrẹ ikórè tí ó ní láti tẹlẹ, àti pé Stéfànù ní ọdún 34 tẹlẹ ikú Kristi ní ọdún 31, bí ó tilẹ jẹ pé, “ilá lóri ilà,” wọn kú ní àmì ọnà kan náà. Ní ibásepò pèlú àwọn ẹbọ àkóso-èso, Kristi ni Ọdọ-Àgùntàn tí a pa, Stéfànù sì ni barle. Gégé bí Pọ̀lù ti so, “Kristi” ni “àkóso àwọn tí ó sùn,” lẹyin náà sì ni “lẹyin náà àwọn tí iṣe ti Kristi nígbà ibòwòlẹ rẹ.” Ẹgbẹrún mérénlélógòrín [144,000] jẹ àkóso-èso, àwọn wònyen sì ni “àwọn tí n tẹlẹ Ọdọ-Àgùntàn ní ibikíbi tí ó bá lọ.”

Ní “wákàtí” “imìtiti nílá” náà ti Ìfihàn orí kọkànlá, a jí àwọn ẹlẹrìí méjèèjì tí wọn ti sọtẹlẹ fún ọdún mẹta àtààbò dide, àwọn tí a pa tí wọn sì dùbúlẹ ní àwọn ọpópónà fún ojọ mẹta àtààbò. Wọn ni àwọn tí a sojú fún nípa Stífèènú, ẹni tí a jí dide ní ti àsọtẹlẹ pèlú Jèsù, sùgbón pèlú lẹyin Jèsù náà. Nítorí náà, a jí wọn dide “ojọ mẹta àtààbò” lẹyin tí ẹranko tí ó gòkè láti inú ọgbun ànìsàlẹ pa wọn. Ní “wákàtí” kan náà tí a jí wọn dide ni wọn gòkè lọ sí ọrun gégé bí àsíá. Ìlànà ijínde àti ìgòkè wọn ni a ti sàlàyé rẹ pèkipèki nínú Ọrò àsọtẹlẹ Ọlórùn, ó sì ní i pé ikú gidi Stífèènú ti sàpẹẹrẹ wọn, báylí ní ó se dúró fún ikú ti ẹmí tí a mú se lóri àwọn ẹlẹrìí méjèèjì bí a ti yí wọn padà láti inú ìṣisẹ Laodíkèà ti àngẹlì kẹta sí inú ìṣisẹ Filádélfià ti àngẹlì kẹta.

A ó máa tẹsíwájú nínú ikẹkọ̀ọ̀ yí nínú àpílẹ̀kọ̀ tí ó kàn.

“Ohun kan dájú: àwọn Adventist Ojọ Keje wònyí tí wọn bá dúró lábẹ àsíá Sátàni, ni yòò kòkọ̀ fi ìgbàgbọ̀ wọn sílẹ̀ nínú àwọn ikilọ̀ àti ibáwí tí ó wà nínú Àwọn Ẹrì ti Ẹmí Ọlórùn.

“Ìpè sí iyàsímímọ́ tó jinlẹ́ sí i àti sí iṣẹ́ ìránṣẹ́ mímọ́ jù lọ ni a n ẹ, a ó sì máa bá a lọ láti máa ẹ. Àwọn kan tí wọn n sọ àwọn ìmòrán Satani jáde nísinsinyí yóò padà wá sí ìmọ́lára ara wọn. Àwọn kan wà ní àwọn ipò pàtàkì tí ìgbẹ̀kẹ̀lẹ́ tí wọn kò lóye òtítọ́ fún àkókò yìí. Sí wọn ni a gbòdò fí ìhìn-iṣẹ́ náà ránṣẹ́. Bí wọn bá gbà á, Kristi yóò tẹ̀wọ́ gbà wọn, yóò sì sọ wọn di àwọn aláṣiṣẹ́ pọ̀ pẹ̀lú òun. Sùgbọ̀n bí wọn bá kò láti gbọ́ ìhìn-iṣẹ́ náà, wọn yóò dúró sí abẹ́ àsíá dúdú tí Omọ-aládé Òkùnkùn.

“A ti kọ mi láti sọ pé òtítọ́ iyebíye fún àsikò yìí n sí síta sí i ní kedere sí i fún ọkàn ènìyàn. Ní ọ̀nà pàtò, àwọn ọ̀kùnrin àti àwọn obìnrin ní láti jẹ ẹran ara Kristi kí wọn sì mu ẹ̀jẹ̀ rẹ̀. Ìdàgbàsókè yóò wà nínú òye, nítorí òtítọ́ lè máa gbòòrò sí i láidákẹ́. Olùdásílẹ̀ òtítọ́ tí í ẹ ti ọ̀run yóò wọ inú ibáṣepọ̀ tímọ́tímọ́ sí i, tí yóò sì tún túbọ̀ sún mọ́ àwọn tí n tẹ̀síwájú láti mọ́ ọ̀n. Bí àwọn ènìyàn Ọ̀lọ̀run ẹ́ n gba ọ̀rọ̀ rẹ̀ gẹ́gẹ́ bí ọúnjẹ ọ̀run, wọn yóò mọ́ pé àwọn ìjádé rẹ̀ ti pèsè tán bí ọ̀wúrọ̀. Wọn yóò gba agbára ẹ̀mí, gẹ́gẹ́ bí ara ẹ́ n gba agbára ti ara nígbà tí a bá jẹ ọúnjẹ.

“A kì í lóye ètò Olúwa ní kíkún nípa bí ó ẹ́ mú àwọn omọ Israẹli kúrò nínú ìsinrú Ejibiti, tí ó sì tọ́ wọn kojá aginjù lọ sí Kenaani.

“Bí a ẹ́ n kó àwọn ìtànṣán ọ̀run jọ tí n tàn láti inú ìhìnre, a ó ní òye tí ó túbọ̀ ẹ́ kedere nípa ètò àwọn Júù, àti ìmọ̀rírí tí ó jinlẹ́ síi fún àwọn òtítọ́ pàtàkì rẹ̀. Ìṣàwárí wa nípa òtítọ́ kò tii pé. A ti kó àwọn ìtànṣán ìmọ̀lẹ́ diẹ̀ péré jọ. Àwọn tí kì í ẹ́ akẹ̀kọ́ Ọ̀rọ̀ náà lójoojúmọ́ kì yóò yanjú àwọn ìṣòro ètò àwọn Júù. Wọn kì yóò lóye àwọn òtítọ́ tí iṣẹ́ ìsìn tẹ̀npìlì kọ̀ni. Ìṣe Ọ̀lọ̀run ni a n dí lẹ̀wọ́ nípasẹ̀ ìmọ́ ayé nípa ètò ìlára rẹ̀. Ìyẹ ọ̀jọ́ iwájú yóò sí ìtumọ́ àwọn ọ̀fin tí Kristi, nígbà tí a fí ọ̀wọ̀n àwọ̀sánmọ́ bo ó, fí fún àwọn ènìyàn rẹ̀ payá.” Spalding and Magan, 305, 306.